

Divadelní Piknik

Celostátní přehlídka amatérského činoherního a hudebního divadla

ZPRAVODAJ

3. ČERVENCE 2024

číslo 5

TÉMA, TO JE PRO MĚ KRÁSA

rozhovor s dramaturgyní a lektorkou Janou Sloukovou

Jste umělecká šéfová, dramaturgyně, překladatelka, ale taky porotujete a učíte. Píšete i divadelní hry?

Ne. Čím víc jsem začala hry načítat a analyzovat, tím víc jsem propadala depresi z toho, že bych žádnou tak dobrou hru jako byly různé mé dramaturgické objevy, prostě napsat nedokázala. Možná že i dokázala, ale na to mám příliš velkou záklopku.

Jaké hry jste objevila?

Toho je hrozně moc! Z klasické dramatiky miluji Ibse-
na, k němu se ráda vracím. Miluju současnou, převážně
německou dramaturgi, v níž se orientuji proto, že ji pře-
kládám. Mým oblíbeným autorem je Schimmelpfennig.
Mám moc ráda texty, které mají v sobě nějaké básnické
kvality, protože ve volném čase čtu strašně ráda poezii.

Jak jste se dostala k překládání?

Před DAMU jsem studovala rok na pedagogické fakultě
a pak tři roky na filozofické fakultě germanistiku. Takže
němčinu ovládám, dokonce z ní mám státní zkoušku. Ze
studia jsem utekla k divadlu, ale aspoň teď můžu zúročit
znalosti němčiny při překládání divadelních her.

**Vy jste k režii a dramaturgii ale paralelně vystudovala i
katedru teorie a kritiky. Vnímáte nějaký přínos z tohoto
studia? Jak jste to vůbec stíhala?**

Pak už se to stíhat nedalo, takže na KTK jsem skončila
po bakaláři. Paralelně jsem studovala oboje, ale na pět
let magistra jsem dotáhla jenom činohru. Nabízelo mi to
odstup, a hlavně rozšíření znalostí z teorie divadla, které
teď v praxi dramaturgicky používám. K teorii jsem měla
nakročeno vždycky. Už na bohemistice mě hodně bavila
teorie literatury, takže mě později bavila i teorie divadla.
Dlouho jsem se spíš viděla v akademickém prostředí.
Trvalo mi, než jsem si začala vnitřně věřit natolik, abych si
uvědomila, že fakt můžu divadlo dělat. Že ho budu dělat.
Ta vedlejší teoretická kolej, po který jsem si jela, byla taky
taková záklopka.

Píšete kritiky? K čemu je pro vás kritika?

Recenze jsem psala do menších periodik hlavně na
škole. Byl to pro mě zdroj příjmů a nutilo mě to utřídit
si myšlenky. V té době chodil člověk do divadla pořád.
Obecně jsem dost hodný kritik, který se empaticky příliš
vcítí do toho, co vidí, a pak se mu snadněji omlouvají
případné chyby. I proto by nebylo ideální, kdybych to
chtěla dělat vážně. Samozřejmě, že kritiku sleduji. Mám
své oblíbenější kritiky, u nichž mě doopravdy zajímá jejich
názor. Nemůžu říct, že je mi to jedno a že to nečtu. Čtu
to, ale snažím se ani se nezbláznit radostí, ani se hroutit z
negativních. Ale někdy to stejně nejde. Velmi často jsem
rozhořčená, když považuji kritiku za nespravedlivou. Po
jedné z letošních premiér jsem se rozběhla v tramvaji
a pak jsem si říkala, že už jsem dost stará na to, abych
nebrečela. Recenze se měla věnovat inscenaci, ale ve finále
šlo o velmi ostře pojmenovaný názor na celé naše úsilí v
Národním divadle. Myslela jsem si, že už jsem otrkaná,
ale v Národním divadle máte občas pocit, že děláte špatně
úplně všechno. Štve mě to, ale to asi každého.

Jak jste se dostala k porotování?

Přes svého kamaráda Ludka Horkého, což je významná
osobnost amatérského divadla. Myslím, že to byl on, kdo
doporučil Simoně Bezouškové, aby mě zkusila oslovit.

pokračování na straně 10

MOŽNÁ TO VÁŽNĚ HECNEM!

Rozhovor s režisérem Lukášem Křížkem

Jak se stane, že amatérský soubor hraje zahraniční hru v české premiéře?

Stalo se to velkým zázrakem. Text jsem objevil před lety na festivalu Sněž tu žábu a okamžitě jsem si ho zamiloval. Šlo tam o scénické čtení prvních zhruba dvaceti minut, takže to působilo víc jako komedie než jako sonda za vnitřním dítětem. Nějaký čas jsem si na uvedení netroufal a bál jsem se, že v Radaru to nepůjde. Máme tam velké soubory a musíme „uživit“ hodně herců. Sebral jsem odvahu a šli jsme poprosit o podporu ředitele DDM Prahy 7, pod který Divadlo Radar spadá. Že by šlo o projekt netradiční, náročný, poprosili jsme jen o zakoupení jednoho světla a jinak jsme si všechno poskládali sami. Ale šlo nám o to, aby DDM uhradil nemalá autorská práva. Jde o v zahraničí velice úspěšnou hru i autorku. Pro nás to byl opravdu unikátní projekt a jsme moc vděční, že jsme dostali tu šanci a že hru můžeme uvádět právě my.

Co bys řekl, že jste se díky této inscenaci naučili?

Naučili jsme se všichni opravdu hodně, od mojí vlastní práce, přes použitou techniku a různé výmysly a nové prostředky, které využíváme, až po to, že herci si vyzkoušeli skutečnou partnerinu zhruba 80 minut ve dvou na jednom

jevišti. Ohromná škola to byla. Samozřejmě jsme se nevyhýbali hovoru o tom, co, s námi ten text dělá, jak k nám promlouvá, která témata jsou blízká nám. Zkoušeli jsme různě pracovat s důrazy a hodně nám šlo o to zachovat krásnou poetiku textu. Jak ho převyprávět, aby zůstal tak zajímavý a krásný, jaký, aspoň pro mě, je.

Dívčí roli jste nazkoušeli v alternaci. To není běžné ani lehké. Takže proč?

Věděl jsem, že tihle lidé mezi sebou budou „mít chemii“. Znáám je lidsky, herecky, jsou to jedni z největších dřičů u nás v Radaru, takže jsem věděl, že když si dáme úkol navíc, tak do toho půjdou. A holky jsou tak poctivé, že se navzájem sledují, obě mají jinou hereckou energii, ale obě jsou skvělé. S Karolínou už jsem spolupracoval na Probuzení jara, s Eliškou jsem si vždycky přál pracovat. Ondru jsem si moc přál obsadit a obával jsem se, že nebude mít čas. Ale všechny ten text zaujal. Funguje nám to skvěle s celým týmem a já si moc vážím toho, že mi všichni, nejen herci, dali důvěru.

Na co se tě ohledně tohoto projektu ještě nikdo nezeptal a ty bys to chtěl říct?

Možná zda existují další překlady textů stejné autorky? A existují. V této chvíli určitě aspoň jeden, jmenuje se Překrásný, také pro dva herce a překládá se další. My jsme si autorku tak zamilovali, že doufáme, že něco od ní ještě uvedeme, ať už kdekoli. Její jazyk a poetika a míra inspirace, kterou přináší, je neuvěřitelná.

Viděla autorka vaši inscenaci?

Neviděla. Setkal jsem se s ní na jmenovaném festivalu, dělal jsem s ní rozhovor. Od premiéry se hecujeme, že přece ten dopis ve francouzštině zvládneme a na ty letenky a ubytování se složíme... ale ještě na to nedošlo. Myslím, že už to asi zkusíme. Ona asi neprijede, protože má spoustu závazků a určitě naplněný diář, ale začínám cítit potřebu, že bych se jí tím chtěl pochlubit. Možná to vážně hecnem!

Pavlaína Schejbalová

O VODĚ A SAMOTĚ

Proklamace:

Když básník napíše báseň, již mu nepatří. Patří každému jednomu čtenáři, který ji přečte. Stejně tak to platí o inscenacích. Ovšem rámec (nikoli vyznění!) je v případě Belgické rybky víc než zřejmý. Koneckonců soubor Divadla RADAR všem rozdával programky, v nichž si můžeme přečíst slova autorky hry Léonore Confino: „Příběh Belgické rybky je příběh muže, který jde na ryby, a jeho vnitřního dítěte, které se v něm dusí.“ Sečteno a podtrženo, tak to prostě je.

Prezentace:

Téměř deset let stará hra Belgická rybka se na česká divadelní prkna dostává až nyní díky Lukáši Křížkovi, který ji spolu s hercem Ondřejem Pečeným a alternujícími se herečkami Karolínou Klempířovou a Eliškou Srnskou nazkoušel a uvedl v Divadle Radar. Úzký tvůrčí tým, hra pro dvě postavy, uváděno pro omezený počet diváků a příběh, který začíná u jakéhosi potměšitého jezírka v bruselské čtvrti Ixelles. Velká pán a Malej holka se setkávají. (Všimněte si jmen postav!) Kdo text hry nezná či nečte program, může to setkání považovat za docela obyčejné. Zkrátka muž ve středních letech a mladá (malá) holka. Holka čeká na rodiče, Pán na „své rande“. Jenže rodiče neprijdou a rande také ne. Tak holka pána přesvědčí, aby ji u sebe nechal přespat.

Oba se ocitnou u něj v bytě. Pohybujeme se v prostoru antiiluzivním, který nemá za cíl představovat podobu bytu věrně. Klíč snad poskytne na zemi ležící lino prostorově vymezující pánův domov, jež svým tvarem nápadně připomíná hladinu rybníčku. Z toho jako divák čtu informaci, že se pohybují ve světě symbolickém. Ale postavy se zdají být skutečné. Nebo ne?

Polemika:

Dlouho totiž jako by Malej holka a Velká pán nemluvili spolu, ale vedle sebe. Jejich vztah se rozzívá, samozřejmě, ale nemůžu se zbavit pocitu jisté formálnosti stran jeho výstavby. Že se v případě holky jedná o vnitřní dítě, tedy imaginární a nikoli reálnou postavu, se dozvídáme postupně. O to víc matoucí dojem pak může působit začátek, kdy se k sobě obě postavy vztahují dost strojeně, jejich dialog je neorganický, stylizovaný. Byl-li to inscenační záměr a snaha naznačit budoucí vývoj situace, můžeme pochybovat o výhodnosti takového rozhodnutí. Možná je ona strojenost jen obrana Pána před jeho minulostí, před hluboce zasutými traumaty, jež se rozhodl uzavřít kamsi hluboko do sebe - uzavřít sebe sama do malého pokoje, akvária. Jenže pak možná formálnost vzájemné interakce odkazuje k myšlence a výsledku, ale nepodporuje zdánlivě reálnou konfrontaci muže s dítětem, jež se teprve posléze ukáže být tou holkou, kterou v sobě Velká pán musel (byl nucen rodiči!) potlačit.

Nabídka:

Čtu-li inscenaci jako symbol, metaforu, sen, toužím se do takového snu ponořit. A toužím i po výrazných divadelních prostředcích, především výtvarných, které mi takový ponor umožní. Které kolem mě rozevřou vodu a stáhnou do hlubin podvědomí - vždyť co je archetypálnějšího než voda! Je to vlastně kontrapunkt, co hledám. Je to realita a sen. Je to strašlivá noční můra a zdánlivě banální rozhovor. Je to vášeň a klid. Protože abych nad ránem mohl, stejně jako Velká pán, otevřít obrovskou černou díru a nechat stovku černých hadů vylézt ven, abych pocítil alespoň náznak lehkosti, již cítil on, potřebuji noc o mnoho těžší. Bolestnější.

Poklona:

Belgická rybka je mnohovrstevnatá komplexní chytře napsaná hra, která skýtá mnoho prostoru pro akcenty v interpretacích. Na tak malém prostoru, jaký zde mám, jsem se sotva dotkl povrchu. Vyjmenovat všechna témata, motivy, kvality i otázky je nemožné. Což mimo jiné svědčí i o poctivé a především cenné práci souboru, který nejenže předal citlivé a silné téma umně a upřímně, ale uchopil text a přetavil jej do plnokrevné inscenace. Ta sice může vyvolávat rozdílné reakce a míru emočního zasažení, ale její kvality jsou nesporné. A hlavně: Belgická rybka nabízí útěchu. Říká, že nejsme a nemusíme být sami. Že si můžeme dovolit být zranitelní. A to stojí za to opakovat.

Vít Malota

Výborné a srdcervoucí.

Eva, Majetín

Už jsem viděl podruhé a musím říct, že jsem stále fascinován tím naprosto skvělým nosným, nečekaným textem a tématem, které je těžké, ale zvládnuté s jakousi lehkostí. Pro mě je to o přijímání a nepřijímání jinakosti. A pak samozřejmě herecké výkony. Ondřej Pečený i jeho kolegyně jsou skvělí.

Martin, Praha

Diváčka nonverbálně předvádí výrazný tlukot srdce. Spokojeně se usmívá.

Gábina, Praha

Představení jsem viděla potřetí. Poprvé s touto herečkou. Musím říct, že i napotřetí mě to hrozně baví a baví mě hledat si tam různé spojitosti a významy, které jsem napoprvé neviděla. Takže mě to vlastně baví čím dál víc.

Kristýna, Česká Lípa

Krásné. Šla jsem s příběhem. Velká tečka.

Hana, Karlovy Vary

Viděl jsem počtvrté a ač chápu, o čem to je, a téma se mě osobně nedotýká, dívám se na představení jako na divadelní tvar a neuvěřitelně mě baví díky všem symbolům a prostředkům, které tam jsou. Nesmírně mě baví sledovat ten divadelní jazyk.

Štěpán, Česká Lípa

CHTĚLI JSME PO AUTORSKÝCH VĚCECH ZKUSIT NĚCO JINÉHO

Rozhovor s režisérem a pedagogem Pavlem Skálou

U tvój práce s žáky z mostecké ZUŠ není úplně obvyklé, že saháte po hotovém dramatickém textu, který nějak zpracováváte, že?

Ano. S tímto souborem jsme se na začátku školního roku bavili a říkali jsme si, že bychom mohli udělat něco jiného. Nakonec jsme si chtěli vyzkoušet i nějaké drama. Zkoumali jsme různé styly a žánry, a tak nějakým způsobem vykristalizovala právě Plešatá zpěvačka. Začínali jsme s prací na inscenaci tak, že kluci a holky měli nějakou jednu situaci, kterou si měli sami vzít a vytvořit svůj vlastní koncept, režírovat své kolegy. Vlastně po vzoru Kurzu praktické režie. Chtěl jsem, aby nad tím přemýšleli i zvenku, aby sami objevovali krásy divadla. Vytvářeli jsme různé koncepty, režírovali a pak jsme se rozhodli, že to chceme tvořit. To souvisí s tím, že chtěli udělat nějaké drama, protože do té doby dělali samé autorské věci a chtěli si teď zahrát něco jiného. I pro mě je zajímavé dělat jiné věci než obvykle.

Ale nakonec to není výsledek nějaké

kolektivní režie, ne?

Vždycky to musí vzít do ruky jeden člověk a režírovat.

Myslíš, že takhle mladé lidi může Plešatá zpěvačka a absurdní drama zajímat a fascinovat? Je to přece jen sedmdesát let stará věc.

Ta myšlenka je ale pořád živá. Je to o nekomunikaci, rozpadlých vztazích a podobně. Myslím si, že absurdní divadlo má v současné době možná mnohem větší potenciál, než mělo v padesátých a šedesátých letech. Tematicky to sedí i dnes, protože se to týká komunikace mezi lidmi a vztahů, což je nadčasové téma. A mladí to tak vnímají.

Jakým způsobem jsi to musel vysvětlovat svým mladým divadelním kolegům? Co třeba mezi dospělými znamená, že se někdo chová takhle a další jinak, navíc ještě prostředky absurdního divadla či antihry.

Protože jsme začínali tím, že si vytvářeli vlastní koncepci a režírovali to, byli do toho mnohem více zapojeni a přemýšleli nad tím. Bavili jsme se

o tom kolektivně a s mnoha věcmi přišli sami. Přicházeli na to skrze práci a když se to dávalo dohromady jako celek, už tušili nebo věděli, co tam je.

Tahle parta s tebou zůstává dál?

Někteří ano, ale někteří už ne.

A už máš v hlavě, co dalšího s dětmi? Nebo to bude jako vždycky, že se sejdete na začátku školního roku a něco vykristalizuje.

Máme nějaké náměty, co bychom chtěli dělat. Bavili jsme se o tom, co dál. Přiznám se, že příští rok bych chtěl, aby torzo, které zůstane, nejednalo tolik na přehlídky, ale pořádně pracovalo na nějaké jedné věci. A aby se pořádně vyhráli s Plešatou zpěvačkou.

Martin Rumler

BLONĎATÁ ZPĚVAČKA JAKO SKUTEČNÉ ANTIDRAMA

Divadelní soubor Betonový trávník z Mostu přivezl do Volyně na národní přehlídku svoji inscenaci hry Eugéna Ionesca Plešatá zpěvačka. Francouzský dramatik a básník rumunského původu jako jeden ze zakladatelů a zároveň představitelů absurdního dramatu patří k nejhranějším autorům tohoto směru na světě. Jeho první díla jsou však ovlivněna i dadaismem, kterým bojoval proti logice světa a řeči. Což je dozajista případ i Plešaté zpěvačky. Inspirací mu byla učebnice angličtiny. Její nesmyslný text, absurdní rozhovory, nesouvisející věty atd. daly vzniknout tzv. tragédii řeči. Herci v textu hry místy mluví podle této učebnice, nevede se žádná smysluplná konverzace. Tato hra bývá hrána jako komedie, občas i jako fraška. Ionesco však tvrdil, že původní pocit, který ho vedl k napsání této hry, byl spíše tragický než komický. Autor navíc svou hrou bojuje proti dramatickým konvencím (podtitul hry je ANTIDRAMA, popř. ANTIHRA), paradoxně právě určité dramatické konvence, dovednosti a postupy vdechují tomuto geniálnímu textu opětovně život.

Základní dějová linka textu: dva manželské páry z okolí Londýna – Smithovi a Martinovi – spolu během návštěvy konverzují způsobem, který nemá s komunikací nic společného. Vyměňují si banální sdělení, která mnohdy nedávají smysl a ani na sebe nenavazují. Ionesco tak vkládá svým postavám do úst banální „vzorové“ fráze bez jakékoli informace, které objevil v příručce rumunsko-anglické konverzace. Tyto fráze byly vytvořeny, aby usnadňovaly komunikaci mezi lidmi, místo toho ji ale činí v zásadě zcela nemožnou. V Plešaté zpěvačce se z člověka stává jakýsi automat, jehož jazyk se proměnil v mechanicky odříkávané fráze anglické konverzace. Z dramatických postav se stávají loutky, pohybuje se mechanicky jako stroje. Jejich životy se stávají předvídatelnými, nezajímavými a jejich existence má stejnou hodnotu jako jakýkoliv zaměnitelný, sériově vyráběný stroj.

Inscenace Betonového trávníku v režii Pavla Skály pracuje s celou řadou východisek a dokonce i cílů původního smyslu Ionescovy předlohy. A v jednotlivých krocích se je snaží i naplňovat. Mechaničnost, dadaismus, strojenost i strojovost vedená přes mladé protagonisty je svěží a úctyhodná. Nicméně inscenace selhává jako celek. Chybí zde paradoxně dokonalejší znalost dramatických principů, protože když chceme v duchu Ionesca bořit konvenční drama, měli bychom však velmi dobře vědět, jak funguje. Pouhá eroze dramatu nestačí, což věděl i sám Ionesco, když pracoval s těmi nejlepšími herci, kteří ovládali brilantně dramatické řemeslo, vynikající práci se slovem, načasování, práci s podtextem i geniální práci se situací a situačním kontrapunktem. Jinak by se totiž jeho hry nedaly provozovat na jevišti. A on to velmi dobře věděl a chtěl být jedním z nejhranějších autorů na světě stejně tak jako ti, proti nimž se tak vehementně vymezoval. Inscenace mosteckých zůstává skvělou ukázkou a anoncí na Plešatou zpěvačku, avšak divadlem se, bohužel, nestala. Ale díky!

ŠANCE inscenace na účast v programu Jiráskova Hronova 2024: 99,99%
(inscenace již doporučena z Mladé scény)

Jaromír Hruška

Škoda, že šikovným hercům chyběla energie. Kvůli tomu to celé nemělo štávu a nevycházelo z toho téma. Třeba rozpadu vztahů a nekomunikace.

Jana z Brna

Po mě absurdní pořad ještě musí mít nějaký smysl. I v té absurditě ideálně vylézá nějaký děj, nějaké téma. Pochopím, že je to třeba o neschopnosti komunikace, ale až když to začnu analyzovat po představení, ne přímo při něm. Nudilo mě to.

Vendula z Českého Krumlova

Absurdní drama se nemá hrát absurdně.

Karel z Vršovic

Nějak se na sebe herci nenapojili a nebyly mezi nimi vztahy. Pak se bohužel nemělo co pokazit. A absurdita nevyzněla.

Martin z Jihlavy

Plešatá zpěvačka mě nadchla a moc se mi na tom líbilo, že to velmi zajímavě dělají mladí lidé. I když je to téma třeba o manželství, které oni zatím nezažili.

Jaroslava z Českého Krumlova

CESTA KE HŘE BYLA SPLETITÁ

Rozhovor s režisérem Liborem Ulovcem

Text uvádíte v české premiéře. Jak jste se k němu dostal? Zaslých jsem, že to nebylo úplně nejjednodušší.

Ta cesta byla velmi spletitá. Protože mě zajímá, co se hraje ve světě, pročítám různé portály a nechávám si posílat e-mailem různé informace o tom, co se hraje. Protože jsem anglofonní, zajímá mě, co se hraje v Londýně, v Americe, případně v Austrálii. A narazil jsem na tuto inscenaci. Primárně se zabývám inscenacemi pro dva až tři lidi a tahle bylo ideální. I když je to Indie a všude to inscenují s indickými herci nebo minimálně s herci indického původu, měl jsem o hru zájem. Přečetl jsem si ji, hrozně se mi líbila. Oslovil jsem agenturu, zda se můžeme domluvit. Odpověď ale byla, že autor nechce dávat práva amatérským souborům. To bylo v roce 2016. Je pravda, že v tu dobu ta hra dostala cenu Obie a byla v Americe velmi ceněná, ale u nás ji nikdo nehrál. Chápu, že autor chtěl, aby ji prezentoval nějaký etablovaný soubor. Od roku 2017 jsem to sledoval. Každý rok jsem se ptal, zda už jsou práva ke hře dostupná. A teprve loni, když jsem hledal nový text, jsem se znovu poptával a zjistil, že by to mohlo být pro amatéry volné. Tak jsme začali.

Proč hledáte tituly pro malý počet herců?

Hrával jsem v jednom pražském komediální souboru jen pro kamarády, rodiče. V jednu chvíli jsem si řekl, že bych chtěl vystoupit i před cizími lidmi. Zkoušel jsem kolegy přesvědčit, abychom hráli autorské hry, ale nikdo moc nechtěl. Tak jsem si řekl, že udělám monodrama. Vybral jsem si Svou vlastní ženu od Douga Wrighta a uvedl hru v roce 2008. Získal jsem ocenění, dostal se na Jiráskův Hronov, prostě mě to vystřelilo. Říkal jsem si, to je bezvadné, ale další hra už nemůže být monodrama. A od té doby si vždy do každé hry oslovím dva až tři lidi. Většinou jsme hráli a někdy i režíroval, když v tom pro mě nebyla role.

Takhle to bylo i se Strážci Tádž Mahalu?

Ano, s Václavem, který hraje Bábura, už jsem pracoval, Jakuba Charvátu jsem pro roli Humájúna objevil, když byl moderátorem diskusí na FEMADu. A kluci jsou v tom skvělí.

V představení zní indická hudba, jak jste vybíral ji?

Všude možně, hodně jsem toho poslouchal. Něco jsou lidové nahrávky, ústřední skladba, která v inscenaci zazní třikrát, je z Bollywoodu.

Své projekty jste uváděl v Divadle Kampa. To ale už zaniklo. Kde vás pražský divák najde teď?

Od loňska jsme hledali a podařilo se nám zakotvit v divadle Inspirace na HAMU. Doufám, že tam nějakou dobu vydržíme, protože je to krásný sál, který se hodí pro komorní inscenace.

Už máte v hlavě další projekt? Prozradíte nám něco?

Můžu prozradit jednu věc. Začal jsem dělat v Brně. Nebo já říkám v Brně, protože jako Pražák považuji všechno za Vysočinou za Brno. V divadle Prkno ve Veverské Bítýšce jsem pomáhal režírovat inscenaci Gedeonův uzel. S Evou Jakubcovou a Klárou Havránkovou, které v tom Uzlu hrály, jsme si říkali, že bychom zase něco společně udělali. Já bych hrál, Klára bude režírovat a přibrali jsme jednoho mládence z divadla Stodola, kde Klára Havránková hraje. Bude se to jmenovat Žid. Je to groteska, ale celkem vážná. Myslím si, že se člověk zasměje víc než u Strážců, ale budou se tam řešit vážné věci. Víc prozrazovat nechci, ale diváci se včas dozví, co to bude a kde to bude.

Martin Rumler

POHÁDKA TISÍCŮ ZÁPĚSTÍ A JEDNÉ NOCI

Divadelní soubor SoLITEater z Prahy přivezl na národní přehlídku ve Volyni svoji inscenaci oceněné americké hry Strážci Tádž Mahalu. V první řadě je nutné souboru poděkovat, že na sebe vzal tíhu odpovědnosti a představil nám tento text v české premiéře. Děj se odehrává v roce 1648 v indické Agře a hlavními postavami jsou členové císařské stráže Hamayun a Babur. Situace hry je zasazena do doby, kdy budova Tádž Mahálu - pamětní hrobka Mumtáz Mahal, nejoblíbenější ženy islámského mughalského vladaře Šáha Džahána - byla po celou dobu stavby před závistivými zraky ostatních kryta důmyslnou zdí. Oba strážci teď očekávají úsvit, kdy se stavba odhalí veřejnosti. Babur je optimistický chlapík s neutuchajícím temperamentem nedospělého mladého muže, který se stále opožďuje, a navíc v průběhu hlídky neustále porušuje mlčení, které musí císařská stráž dodržovat. To čím dál víc znervózňuje Humayuna, muže pevných zásad a přirozené důstojnosti. Dodržování pravidel, tedy především mlčet, nesklápět meč a zejména se neotáčet a nepohlížet si novostavbu, to jsou příkazy, které Humayun bere naprosto vážně. Za jejich porušení hrozí kruté tresty, včetně toho nejhoršího: udupání slonem. Svižně humorný dialog je anachronicky napsaný moderním jazykem dvou současných mladých mužů. Baburova živá imaginace a touha stát se strážcem Harému, Humayunovy pokusy se hovorům vzepřít, pohánění děj rytmicky vstříc dramatické situaci.

Z lehkosti rozehraného dialogu se později stává noční můra v podobě useknutí rukou 20 000 dělníkům, kteří se podíleli na stavbě chrámu, aby již nikdy nemohlo být něco tak krásného postaveno. Vykonáním rozsudku jsou pověřeni právě Humayun a Babur.

Následující scéna se odehrává ve sklepení smáčeném krví, kde si Humayun a Babur pozvolna a s hrůzou uvědomují, jak rozdílně nastavené myšlení mohou mít lidé, kteří žijí ve stejné, despoticky ovládané společnosti. Zatímco v Baburovi se líhne a probouzí duch rebelství a odboje, Humayun si nedokáže představit jinak ovládanou společnost, než takovou, ve které moc nad každým aspektem života i smrti je svěřena do rukou jediného člověka. Autor Rajiv Joseph založil svoji hru na jedné z hrůzostrašných legend, které stavbu Tádž Mahálu opřádají. Události ve hře jsou však pouhá fikce. Vykonstruovaný příběh však nic neubírá na účinnosti dramatického textu předlohy. A jak se praví v anotaci k této hře: „Provokativní otázky a témata hry jako je např. síla přátelství, vnímání krásy, plnění povinností či cenu, kterou lidstvo platí z rozmaru mocných, i když výsledkem může být architektonický skvost, dělá hru zajímavou a hodnou inscenování.“

Inscenace Libora Ulovce je velmi poctivou prací režiséra ve všech složkách a dokáže nás iluzivně přenést do děje hry. Práce se zvukovým plánem, světlem, hereckou složkou inscenace, dokonalou výpravou si zaslouží plné uznání. Jen si myslím, že je filtrována estetikou, která se bije se surovostí, jež je v protikladu s krásou jedním ze základních témat dramatické předlohy. Legenda má blízko k žánru pohádky, avšak domnívám se, že autor chtěl dramaticky více zasáhnout diváka. Více probudit a zaměstnat všechny jeho smysly, a tím i jeho mysl samotnou. Inscenace je dobře stravitelná a její krutost je zbytečně potlačována.

Silné morální poselství, které nám ale bylo předvedeno v duchu pohádky z televizního studia.

Karel z Vršovic

Pro mě je to o objevu textu. Ten je velmi silný, chytrý.

Jana z Brna

Já mám problém, že když jsou hnusné věci, tak alespoň potřebuju nějaký pozitivní konec, protože jinak s tím nejsem schopná žít. A tady jsem strašně dlouho přemýšlela, jestli jít na druhou půlku. A bohužel jsem šla. Tím nechci absolutně shazovat, jak hráli, co hráli, ale prostě jsem neposlechla nějaké svoje vnitřní varování a šla jsem i na tu druhou půlku, což byla chyba. Neviděla jsem tam žádnou jiskru naděje.

Vendula z Českého Krumlova

Na mě to působilo až příliš jako rozhlasová hra a málo divadlo. Přitom byli herci šikovni a režisér si sám objevil skvost v podobě textu.

Martin z Prahy

Bylo to jako ze života, otázka, zda v tobě zvítězí povinnost poslouchat rozkazy, nebo přátelství. A velký handicap je hrát tohle ve dvě odpoledne. I tak se mi to moc líbilo. Kluci byli až profesionální.

Jaroslava z Českého Krumlova

Myslím, že i při zanechání dosavadní struktury inscenace by se dalo mnohem více apelovat, protože to co se odehrálo, byt jen v hlavě autora a děje se vlastně denně na různých místech světa, je skutečně děsivé. A je dobré si to stále důrazněji uvědomovat bez, dle mého soudu, nepatřičného estetického komfortu. Děkuji za inscenaci!

ŠANCE inscenace na účast v programu Jiráskova Hronova 2024: 55%

Jaromír Hruška

SPONZOŘI DIVADELNÍHO PIKNIKU 2024

MINISTERSTVO
KULTURY

Národní informační
a poradenské
středisko

N I S
PO S
pro kulturu

**Místní
Kultura** pro kulturu
z regionů

Restaurace

Na Nové

SŠ a JS
VOLYNĚ

DIVADELNÍ SPOLEK
Piki
VOLYNĚ

JIMI
Textil®

ZMSERVIS

Rumpold
PART OF SAUBERMACHER

Zaneta
kosmetický salon a estetická medicína

HOORAY.cz
VÝROBA DÁRKŮ NA MÍRU

VOLYNKA
ČESKO-ANGLICKÁ ZÁKLADNÍ ŠKOLA

**VOŠ
SPŠ**
VOLYNĚ

CO SE DĚJE NA TRÁVĚ

PŮLNOČNÍ BLONDKONCERT

...dokončení ze strany 1

Zkusila to a já jsem po krátkém váhání tuto nabídku přijala. A později jsem s velkou radostí přijala nabídku vést tady seminář dramaturgie.

Kladu si otázku, jaký je vztah mezi kritikou a porotováním. Jak vnímáte roli porotce?

Ty čtyři roky, co jsem tu byla v porotě, pro mě byly určitě velká výzva. V téhle roli jsem si také zas tak nevěřila. Dělal jsem si velké přípravy, protože narozdíl od ostřílených harcovníků, kolegů z poroty, mi trochu trvalo, než jsem se zajela ve formulacích. Tím, že z amatérského divadla ani nepocházím, mám obrovské pochopení pro ty, kteří se ve svém volném čase tomuto koníčku věnují. Vždycky jsem se snažila ukazovat, co jsem dokázala v inscenacích přechít a kde by to šlo posunout dál. Spíš jde o to upozornit soubor na to, co úplně nevyšlo, z jakého důvodu a zkusit jim nabídnout nějaké alternativní řešení.

Takže jestli to dobře chápu, tak je to nějaký typ zpětné vazby od diváka, který má cvik ve vyjadřování k divadlu.

Řekla bych, že ano. Porotování by mělo být primárně o tom, že jsou tvůrci zvědaví, co si o jejich práci myslí profesionální divadelník. Co z jejich inscenace dokázal přechít – kde se setkává záměr s naším pohledem.

Učíte ráda? Považujete se za pedagožku?

Ano. Práci se studenty miluji. Díky studentům člověk zůstává v kontaktu s generací dvacetiletých lidí, ke kterým já už prostě nepatřím. Vzájemně se inspirujeme. Předávám jim vlastní zkušenosti z praxe, vzpomínám na svoje studentská léta, pokouším se jim být oporou. Snažím se být i vůči nim otevřená a připomínat jim svoje pochybení a nezdary, které mě provázely během studia.

Jak vnímáte pedagogickou pozici v kontextu porotování a kritiky?

Kritika je mi z podstaty mojí povahy nejvzdálenější, ale zároveň si uvědomuji její potřebu pro další rozvoj. Pedagogické vedení a rozvíjení kreativní dramaturgie je pro mě číslo jedna. Radši inspiroji a vedu, než abych dávala přísnou zpětnou vazbu. Když jsem byla v porotě, snažila jsem se, aby ta pedagogická část převažovala.

Pracovala jste někdy s amatérskými divadelníky?

Já sama jsem ze žádného amatérského souboru nevzešla. Do tohoto světa jsem skutečně přišla přes přátelské vazby s jedním souborem a zjistila jsem, jak jsou tu skvělí lidé a jak přitažlivý je svět amatérského divadla. Musím se přiznat, že pro mě je to vždy osvěžující. Na konci divadelní sezóny jsem dobila profesionálním divadlem, někdy už přichází únava materiálu. A pak člověk přijede sem a je uprostřed radostných lidí, kteří divadlo milují a dělají ho ve svém volném čase a vypadá to tak, že chuť dělat divadlo je neopouští. To je pro mě nakopávající.

A ze všeho, co děláte, co vás nejvíc baví?

Miluju kreativní proces při vzniku inscenace. Tu samotnou praktickou dramaturgii. To, když trávíte mnoho měsíců s nějakou hrou, žijete tématem, scházíte se s režisérem a snažíte se artikulovat svoje vnitřní pnutí. Téma, to je pro mě krása. Pro tu kreativní část procesu.

Johana Jurášová

PROGRAM

Středa 3. července 2024

09.00 – 13.00

Semináře

12.15 – 13.00, Peklo / zahrada

Diskuse (Strážci Tádž Mahalu)

13.00 – 14.00, Malý sál

Oběd

14.00 – 15.45, Na Nové

Divadelní spolek Slavkov u Brna /
režie: Stanislav Olbricht

Jaroslav Štěpaník: **František aneb
Divné fóg**

16.00 – 17.15, zahrada Na Nové

BURKECUP – soutěž nejen divadelních týmů o pobyt zdarma na Pikniku 2025

17.30 – 18.10, Na Nové

Divadlo Navenek, Kadaň / režie:
Tereza Gvoždíáková
Simon Stephens: **Vlnolam**

18.10 – 20.00, restaurace

Večeře

19.00 – 19.45, Malý sál

Diskuse (František aneb Divné
fóg)

20.00 – 21.00, Na Nové

Broukovcovo Kamdivadlo, Česká
Kamenice / režie: Jaroslav Štrelka
Charles Bukowski, Jaroslav Štrelka:
Nenávidím tě, Bukowski!
(nevhodné pro děti do 15 let)

21.45 – 23.15, Malý sál

Diskuse (Vlnolam, Nenávidím tě,
Bukowski)

Zpravodaj XXXII. celostátní přehlídky amatérského činoherního a hudebního divadla
Divadelní Piknik Volyně 2024.

Redakce: Johana Jurášová, Pavlína Schejbalová,
Jaromír "Kaťák" Hruška, Martin Rumler, David Slížek.
Vydává DS Píki Volyně. Náklad 100 výtisků.